

Profileren tijdens de opleiding; wat voor revalidatiearts word jij?

Namens de kerngroep: A. van der Geest, L.S. de Ruijter, L. Tromp

'Met de individualisering van de medisch specialistische vervolgopleiding sluiten we beter aan bij de ervaring, het leertempo en de ambitie van iedere individuele aios.'¹

Naast de afgesproken geïndividualiseerde versnelling van de opleiding² zijn er nog andere aspecten die maken dat een persoonlijke invulling van de opleiding voordelen biedt.

Wij pleiten voor kwalitatief individualiseren. Niet alleen 'opgelegd' korten op de opleidingsduur, maar ook individueel bekijken waar de ambities liggen voor de betreffende aios op terreinen buiten de directe patiëntenzorg.

Artsen houden zich met zoveel meer bezig dan met alleen patiëntenzorg. Ook onderzoek, zorginnovatie, onderwijs, kwaliteitsverbetering en organisatie van zorg zijn belangrijke aandachtsgebieden waar medisch specialisten, en ook revalidatieartsen, zich mee bezig houden.

Om het vak goed uit te kunnen oefenen dient een arts gedurende de specialistenopleiding verschillende competenties te ontwikkelen. Naast medisch handelen bijvoorbeeld ook competenties op het gebied van maatschappelijk handelen en organisatie. Gezien alle veranderingen in het huidige zorglandschap, goed verwoord in het visiedocument 'Medisch Specialist 2025',³ is er behoefte aan een dokter die van al deze competenties voldoende bagage heeft meegekregen in de opleiding.

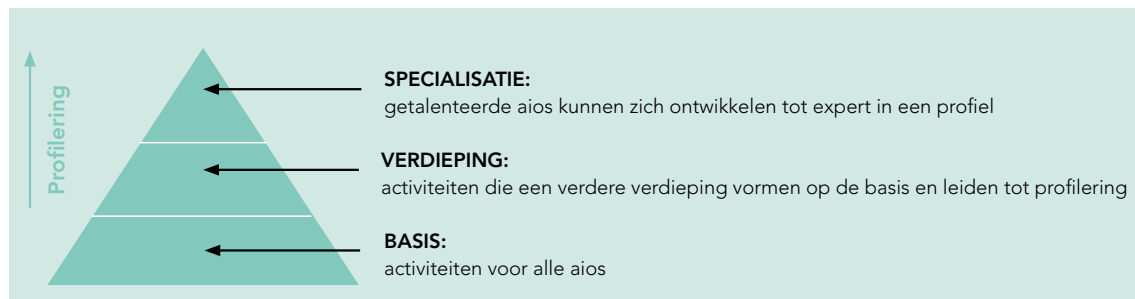
Naast dit basisniveau zal elke arts gedurende zijn werkende leven een eigen profiel ontwikkelen. De een zal meer wetenschappelijk actief zijn, de ander zal zich meer in organisatorische zaken verdiepen. Vaak

ontdekken aios tijdens de opleiding waar specifieke talenten of ambities liggen. Dan is het goed als zij zich hierin ook gedurende de opleiding kunnen verdiepen en verbreden. Op deze manier kunnen zij zich profileren en specifieke vaardigheden ontwikkelen die verder gaan dan wat het basisniveau vraagt. In het Individueel Opleidingsplan (IOP) worden de opleidingsactiviteiten beschreven om die verdieping of differentiatie inhoud te geven, samen met de planning die daarbij hoort.

De aios heeft bij aanvang van de opleiding en bij aanvang van elke stage een startgesprek waarin aandacht wordt besteed aan het inventariseren welke competenties de aios reeds bezit, waar deze nu staat en waar de aios naar toe wil. Naast verdieping op een inhoudelijk gebied binnen de revalidatiegeneeskunde kan er ook sprake zijn van profilering. Een deel van de aios zal actief zijn in wetenschappelijk onderzoek, een ander deel zal zich liever verdiepen in het geven van onderwijs aan bijvoorbeeld medisch studenten of collega-aios. Ten slotte zal een deel van de aios juist interesse hebben in het belang van de organisatie en beleidsmatige aspecten over de rol van revalidatiegeneeskunde in de huidige maatschappij.

In de huidige opleidingsstructuur doet elke aios aan wetenschappelijk onderzoek en sluit dit af met een poster of een presentatie op een wetenschappelijk congres. In sommige OOR's wordt het *submitten* van een wetenschappelijk artikel gevraagd.

> *Figuur 1. Profilering tijdens de opleiding.*

A. (Annette) van der Geest, revalidatiearts in opleiding, OOR Oost Nederland
L.S. (Leonie) de Ruijter, revalidatiearts in opleiding, OOR AMC
Drs. L. (Leonie) Tromp, revalidatiearts in opleiding, OOR Oost Nederland

Afbeelding overgenomen uit het artikel 'Individuele profilering en actuele thema's in de medische vervolgopleidingen', samenwerkingsproject Specialisten Op Maat (SOM).⁴

> Tabel 1. Mogelijke opties voor verschillende profielen.

	Onderwijs	Wetenschap	Leiderschap
Basis	<ul style="list-style-type: none"> - Elke aios geeft een bestaande klinische les/voorlichting aan verpleging/patiënten/collega aios. - De aios begeleidt coassistenten. - De aios is betrokken bij het lokale onderwijs voor aios. 	<ul style="list-style-type: none"> - De aios is betrokken bij wetenschappelijk onderzoek van de afdeling en is eerste of tweede auteur van een wetenschappelijk artikel of presenteert een poster. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kennis en ontwikkelen op gebied van thema's als doelmatigheid en medisch leiderschap. Bijvoorbeeld middels een kort verwoonder en verbeter traject (zie kader 1).
Verdieping (ideeën)	<ul style="list-style-type: none"> - De aios is lid van de scholingscommissie en evalueert op deze manier het landelijk scholingsprogramma. - De aios is betrokken bij lokaal onderwijs voor medisch studenten, bijvoorbeeld facultair onderwijs of keuzeblokken revalidatie. 	<ul style="list-style-type: none"> - De aios is eerste auteur van een wetenschappelijk artikel. - De aios zet zelf een onderzoeksproject op, waarbij gedacht kan worden aan een pilotstudie. 	<ul style="list-style-type: none"> - De aios doet een verbeterproject. - De aios draagt bij aan bestuurlijke ontwikkelingen binnen de organisatie. - De aios is actief in een VRA-commissie of binnen de Kerngroep.
Specialisatie	<ul style="list-style-type: none"> - De aios ontwikkelt een manier van onderwijs/module, bijvoorbeeld facultair onderwijs of keuzeblokken revalidatie. 	<ul style="list-style-type: none"> - De aios promoveert. 	<ul style="list-style-type: none"> - De aios volgt een extra programma om talent te ontwikkelen zoals de Talentklas, verzorgd door de Academie voor Medisch Specialisten. - De aios is actief in een bestuurlijke organisatie buiten afdeling of ziekenhuis/centrum. Bijvoorbeeld bestuurslid bij de Jonge Specialist.

KADER 1: VERWONDER- EN VERBETERTRAJECT.

Omdat aios frequent wisselen van stages kijken zij met een frisse blik naar een organisatie. Er worden aspecten opgemerkt die beter verlopen op de nieuwe plek maar ook aspecten die op een andere plek beter geregeld zijn (verwoonderpunten). Na 1-2 maanden kunnen deze verwoonderpunten besproken worden met de opleider of supervisor en kan er bekeken worden of de betreffende aios ook initiatief kan nemen om dit te verbeteren.

Natuurlijk moet wetenschap voor aios een belangrijk onderdeel van de opleiding blijven, maar wij adviseren opleiders om zich ook voor te bereiden op aios die zich in een andere richting willen verdiepen. Wij denken dat elke aios een bepaald basisniveau nodig heeft in onderwijs, leiderschap en wetenschap en daarnaast een mogelijkheid zou moeten krijgen om zich te verdiepen in één van de profielen.

In het opleidingsplan zal dit verder uitgewerkt moeten worden.⁵ Ook de EPA's kunnen hierin een rol spelen om te verwoorden wat basisniveau is en wat behoort tot verdieping.

Van ons als aios wordt verwacht dat we gedurende de opleiding een steeds scherper beeld krijgen van wat voor soort revalidatiearts we willen worden. Van de opleiders hopen we dat de aios hierin steeds meer gefaciliteerd gaat worden.

Ter inspiratie kan gekeken worden op de website van Medische vervolgoopleidingen.⁶ Op deze site zijn voorbeelden te vinden van hoe profilering kan worden vormgegeven.

REFERENTIES

1. www.medischevervolgoopleidingen.nl
2. www.specialistenopleidingopmaat.nl/achtergrondinformatie/opleidingsakkoord/inhoud-opleidingsakkoord
3. www.demedischspecialist.nl/ms2025
4. www.medischevervolgoopleidingen.nl/sites/default/files/handreiking_individuele_profilering_en_actuele_themas_in_de_medische_vervolgoopleiding_online.pdf
5. www.medischevervolgoopleidingen.nl/sites/default/files/insteekkaart_profilering_op_actuele_themas_online.pdf
6. www.medischevervolgoopleidingen.nl/profileren

Correspondentie

kerngroep@revalidatiegeneeskunde.nl